

התוכנית
להתפתחות אישית
ומעורבות חברתית
תשע"ז

תלמידי ותלמידות שכבת י' היקרים והיקרות,

התכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית קהילתית" הינה תכנית חדשה תלת שנתית של משרד החינוך.

עקרונותיה של תכנית זו מהווים חלק מהחזון של בית ספרנו.

התכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית קהילתית", מכוונת לטפח בוגר ערכי, בעל תחושת ערך ומשמעות, בעל יכולת ניהול עצמי, המרגיש שייכות לקהילה, לחברה ולמדינה ואחריות כלפיהן, והמוכן ליטול חלק בעיצובן ובבנייתן.

התכנית תפעל בכיתה י' ותתפתח לליווי התלמיד גם בשנות לימודיו בכיתות י"א-י"ב, וקיומה יהיה תנאי סף לקבלת תעודת בגרות.

זוהי ההזדמנות שלכן ושלכם לעשות משהו שונה, לתרום וללמוד על היכולות העצמיות והמדהימות שטמונות בכל אחד ואחת ומכן.

מאחלת שתהיה לנו שנת עשייה ותרומה,
הדס

דבר המנהל

תלמידי כיתות י' היקרים,

ביה"ס דרכא רנה קסין רואה בעשיה לטובת החברה בה אנו חיים אחד מערכי היסוד של חברה דמוקרטית בריאה.

המשמעות של שילוב בין הכרה בשונות הקיימת ביניכן וביניכם כערך, ובין חינוך אינטלקטואלי ביקורתי, הינה בניה של חברה שבה קיימת סולידריות, ערבות הדדית, אכפתיות כהתנהלות אוטומטית. אם נלמד לשמור על סביבתנו, על עולמנו ועל השוכנים בו, נבנה עתיד טוב יותר.

אתם ניצבים כעת בפתחה של תקופה שבה תתרמו לקהילה, כל אחד בדרכו. התכנית להתפתחות אישית ולמעורבות חברתית קהילתית של משרד החינוך, מזמנת לכל אחת ואחד מכם הזדמנות לעשיה, בתחומים שיהיו חדשים לחלקכם.

אני מאחל לכם הצלחה רבה מאד, ומבקש לשים לב ולהשקיע חשיבה מעמיקה גם בשלב בחירת מקום המעורבות. אני בטוח שיש בכם מגוון כישרונות, שניתן להשתמש בהם, וכתוצר נלווה לעשיה, להיתרם ולגדול, לצמוח ולהצמיח.

ההיסטוריונים ויליאם ואריאל דוראנט, כתבו בספרם על לקחי ההיסטוריה:

"ציוויליזציה היא איננה דבר שעובר בירושה; כל דור ודור צריך ללמוד ולהרוויח אותה מחדש, ואם דור מסוים נכשל במשימה, היא תגווע ונחזור כולנו להיות ברבריים". אסופת הרעיונות ותפיסות העולם ערכיות המשותפות לביה"ס מייצגת ציוויליזציה דמוקרטית, מסורת של יסודות ערכיים ואידיאולוגיים אשר בסיסם חירות ושוויון.

אני מקווה שכניסתנו למהלך המעורבות החברתית-קהילתית יהא מראה משקפת לערכים שאותם אנו מקנים בביה"ס.

דוד

התכנית הלכה למעשה

ייחודה של התכנית הוא שילוב של התנסות מעשית במעורבות חברתית, יחד עם למידה עיונית, ערכית ורגשית במסגרות שונות.

התכנית כוללת:

- ✓ 60 שעות שנתיות התנסות אישית לפי בחירת התלמיד- פעם בשבוע למשך שעתיים.
- ✓ פעילויות התנדבותיות במסגרת שכבתית.
- ✓ למידה עיונית במסגרת שיעורי מחנך, ימי פעילותו שיעורי חינוך בכיתות.
- ✓ השתתפות בקבוצות פרטניות בלוי מחנכים ומורים מקצועיים אשר נועדו להעניק לתלמידים הזדמנויות לשתף בחוויותיהם ולקבל תמיכה ומשוב מהנחה ומחבריהם.
- ✓ עבודת משוב בסיום הפעילות בתום שנת הלימודים.

הנחיות כלליות לתלמידים

- יש להקדיש שעתיים בשבוע במסגרת התכנית -מינימום 60 שעות בשנה.
- לקחת חלק פעיל בפעילויות ההתנדבותיות השכבתיות, בימי הפעילות ושיעורי המחנך ובקבוצות הפרטניות.
- לשמור על קשר קבוע עם המנחה והמלווה במסגרת ההתנדבות.
- לדעת שההתנדבות היא התחייבות לכל השנה ואין להפסיקה ללא אישור.
- להחתים כרטיס נוכחות בכל פגישה.
- תלמיד שאינו מגיע למפגש, יודיע על כך מראש וישלים פעילותו ביום אחר.
- על התלמיד להגיש עבודת משוב על פעילותו במקום ההשמה בסיום השנה.
- בסיום כל מחצית תופיע הערכה בתעודה על פעילות התלמיד לאורך השנה.
- בכל בעיה ניתן לפנות לרכזת התוכנית- הדס נקי, רכז השכבה- אסף עוז, מחנכות הכיתות או למורי "בשביל".

תחומי ההתנדבות בארגונים חברתיים

מנהיגות במוזיקה

מהות התפקיד: השתתפות בהרכב נוער המתאמן ביחד ומשלב התנדבות בקהילה דרך מוזיקה. (קבלה לתכנית על בסיס אודישן וידאו)
מקום הפעילות: מרכז המוזיקה ע"ש אלפרט בירושלים
זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

גמ"ח שמחת אלירז- "המחסן של טסה"

מהות התפקיד: מיון החפצים השונים שמגיעים למחסן וארגון שוטף של המקום. בנוסף, מדי ראש חודש, חלוקת מצרכי מזון למשפחות נזקקות. הפעילות דורשת רצינות והתמדה!
מקום הפעילות: רח' התאנה, בניין חטיבת הביניים, גבעת זאב
זמן הפעילות: ימי ראשון ושלישי בערב ובתיאום מראש

ליצנות רפואית

מהות התפקיד: למידת כלים למציאת "הליצן הפנימי שבך" ובכך לעזור לילדים חולים על ידי מפגש בהתנדבות שבועית בבית החולים. (המתאימים יעברו קורס הכשרה והשתלמויות במשך השנה).
מקום הפעילות: בית החולים הדסה הר הצופים
זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

ירושלים אוהבת חיות

מהות התפקיד: טיפול הכולל רחיצה, ניקוי וגם משחק עם כלבים המאוכסנים בכלבייה של עיריית ירושלים.
מקום הפעילות: גן הסוס (מרכז העיר)
זמן הפעילות: יום שישי

"פרוייקט הילה"- מועצת התלמידים והנוער

מהות התפקיד: הקמת פורום מנהיגות נוער, שיהווה מוקד לשיח ולעשייה חברתית ערכית משמעותית בקרב כלל קבוצות מנהיגות הנוער במחוז (ירושלים), לקידום חברת מופת בישראל. בתכנית ההכשרה ירכשו המשתתפים ידע, כלים, מיומנויות ודרכי יישום לעשייה חברתית מיטבית ולעיצוב דמותה של החברה הישראלית כחברת מופת. (השתתפות מותנת בקבלה לאחר ראיון)

מקום הפעילות: בית "אבי חי" (מרכז העיר)

זמן הפעילות: יום רביעי

תחומי ההתנדבות בבית הספר

חונכות אישית

מהות התפקיד: תלמידי כיתה י' יחנכו תלמידים משכבת ז'. עזרה לתלמידים בהכנת שיעורי בית, עזרה בעבודות וכד'.
מקום הפעילות: בבית הספר
זמן הפעילות: בשעות פנויות בבית הספר אם מתאפשר או אחה"צ ע"ב תאום אישי.

הדרכה בבית הספר "אלונים"

מהות התפקיד: קבוצת תלמידים, בהנהגת גלית הראל (המורה לשל"ח) תפעל למען ילדי בית הספר אלונים, בעלי צרכים מיוחדים. הקבוצה תארגם ימי פעילות והדרכות פנים וחוץ.
מקום הפעילות: בית הספר רנה-קסין ובית הספר "אלונים"
זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

פינות חמד "אלונים"

מהות התפקיד: בית הספר אלונים נמצא במבנה הנוכחי שלוש שנים וזו הרביעית. בבית הספר מתקיימים שעורי חקלאות ויש לנו גם נגריה מקצועית. הפרויקט ישתלב בנייה במספר תחומים וחומרים למען שיפור חזות חצר בית הספר. התלמידים ישתלבו בהתהליך התיכנוני שלא יהיה ארוך ומסובך. לאחר מכן נתחיל בבניה כאשר בגדול מדובר על בניית בריכת נוי, שיפוץ פינת ישיבה מצמיגים וקישוט בפסיפס, בניית ערוגות ושתילה, בניית ספסלים ממשטחים ובנייה של מתקנים המונעים באמצעות דיווש באופניים.
מקום הפעילות: בית הספר "אלונים"
זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

פרסום ותקשורת

מהות התפקיד: קבוצת תלמידים תתעד את פעילויות התלמידים במסגרות ההתנדבות השונות, יכינו לוחות פרסום ויערכו סרטונים המתעדים את הפעילויות במסגרות ההתנדבות השונות.
הפרויקט מתאים לתלמידים עם ידע בצילום ושימוש במצלמה.
מקום הפעילות: בבית הספר במסגרות ההתנדבות השונות לשם תיעוד.
זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

אומנות קהילתית- שפ"י

מהות התפקיד: קבוצת תלמידים תפעל למען שיפור פני בית הספר- קישוט, טיפוח

החצר ועוד.

מקום הפעילות: בית הספר

זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

גלישה בטוחה

מהות התפקיד: הקמת קבוצה של שגרירים מובילים לגלישה בטוחה באינטרנט.

הפעילים יפתחו פרוייקט בו יעבירו את התכנים לתלמידי בית הספר, להעלאת המודעות

להתנהגות נכונה ברשת.

מקום הפעילות: בית הספר

זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

לפי"ד- מנהיגות דיפלומטיה ציבורית

מהות התפקיד: תוכנית להכשרה מקצועית בתחום המנהיגות והדיפלומטיה בישראל.

עיצוב וחיזוק ערכי הציונות והאמונה בצדקת הדרך כעם וכמדינה, לצד אתגרי הפנים

והחוץ של ישראל.

מקום הפעילות: בית הספר

זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

תחומי ההתנדבות במנהל הקהילתי - פסגת זאב

סח"י (סיירת חסד ייחודית)

מהות התפקיד: קבוצה שמטרתה העיקרית היא מתן בסתר למשפחות נזקקות בשכונה. בני הנוער מגייסים בעצמם את מצרכי המזון ומחלקים אותם בסתר בשעות המאוחרות של הלילה.

בני נוער צריכים לעבור ועדת קבלה ואישור של רכז השכבה.

מקום הפעילות: מנהל קהילתי פסגת זאב

זמן הפעילות: יום שלישי

גרעין אודי

מהות התפקיד: קבוצה חברתית הפועלת בשכונה בתחום קירוב הלבבות בין דתיים וחילונים ובפעילות מיוחדת לילדים ומשפחות המוכרות במחלקת הרווחה.

מקום הפעילות: מנהל קהילתי פסגת זאב

זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

יזמים צעירים

מהות התפקיד: קבוצת מנהיגות עסקית המעוניינת להגשים חלום ולפתוח עסק. בני הנוער מלווים באמצעות סטודנט לעסקים ועמותת "יזמים צעירים". בפרויקט זה בני הנוער בוחרים מוצר שהם רוצים לייצר עבור אוכלוסייה נזקקת בקהילה והם עצמם אחראים על כל התהליך מהרגע הראשון של מציאת הרעיון ועד ליציאת המוצר לשווקים. בני הנוער יאיישו את התפקידים השונים בחברה כמו מנכ"ל, דובר, גזבר, מנהל תקשורת ועוד. את המוצר המוגמר יציגו בני הנוער במספר כנסים בסוף השנה. הפעילות מתקיימת פעם בשבוע.

מקום הפעילות: מנהל קהילתי פסגת זאב

זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

קבוצת כתיבה

מהות התפקיד: בני הנוער שאוהבים לכתוב ילמדו לכתוב סיפורים קצרים. המטרה בסוף השנה להוציא חוברת סיפורים קצרים הקשורה לשכונה. בהנחיית איתאל בן חיים (מנהל יחידת הנוער במנהל)

מקום הפעילות: מנהל פסגת זאב

זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

שגרירים צעירים

מהות התפקיד: הקבוצה עוסקת ביהדות, ציונות, הסברה וקשר עם יהודים בתפוצות, בשילוב עם התנדבות. בנוסף, קיימת פעילות בקבוצה שנקראת שגרירים צעירים ברשת- קורס לדיפלומטיה דיגיטלית לנוער.
מקום הפעילות: מנהל קהילתי פסגת זאב
זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

עיתונות

מהות התפקיד: יצירת עיתון המשקף את עמדתם של בני הנוער בבית הספר או בשכונה והפצתו. בהנחיית שרון סולימה (הש"ש שלנו!!)
מקום הפעילות: מנהל פסגת זאב או מנהל נווה יעקב
זמן הפעילות: ייקבע בהמשך

צ'נג מאו היה זקן סיני שנחשב היה כמומחה בקריאה ביד.

אמרנו ביד ולא בכף היד, שכן צ'נג מאו הזקן ידע להסתכל על כף היד כשהיא סגורה, לומר מה יש בתוכה, ואף להציע להם דרך וכיוון להצלחה.

רבים האנשים שהיו באים לצ'נג הזקן ומבקשים ממנו עצה.

בכפר היה אדם אחד ששנא את הזקן, והחליט שהוא חייב להכשילו. מצד שני, גם הוא היה מודע לכך שהזקן מצליח תמיד ומעולם לא החטיא את המטרה.

והנה עלה רעיון בראשו.

הוא לכד פרפר והותיר אותו בחיים ואתו הגיע אל בית הזקן. הוא המתין בתור כאשר הפרפר מדגדג את כפות ידיו, וחיכה לרגע בו 'יפיל' את הזקן.

תורו של האיש הגיע והוא החזיק היטיב את הפרפר בידו ושאל: מה יש לי ביד?

הזקן הביט על גב ידו ואמר: פרפר.

האם הפרפר חי או מת? המשיך לשאול האיש כאשר תכניתו פשוטה: אם הזקן יאמר כי הפרפר חי, הוא יהרוג אותו באיגרוף היד, ואם הזקן יאמר כי הפרפר מת, הוא יותיר אותו בחיים.

הזקן הביט הישר אל תוך עיניו של האיש ואמר:

בידך הדבר, אתה תחליט אם הוא חי או מת. בידך להחיותו ובידך להמיתו. הדבר הזה כבר לא תלוי בידי.

בידנו הדבר, בכוחנו לשנות ולהשפיע על החברה שבה אנו חיים.